

31998R1139

L 159/4

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

3.6.1998.

PADOMES REGULA (EK) NR. 1139/9

(1998. gada 26. maijs)

par obligātu atzīmi, marķējot noteiktus pārtikas produktus, kas ražoti no ģenētiski modificētu organismu daļiņām, kādas nav paredzētas Direktīvā 79/112/EEK

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1978. gada 18. decembra Direktīvu 79/112/EEK⁽¹⁾ par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformējumu un reklāmu un jo īpaši tās 4. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

(1) tā kā saskaņā ar Padomes 1990. gada 23. aprīļa Direktīvas 90/220/EEK⁽²⁾ C daļas noteikumiem par apzinātu ģenētiski modificētu organismu izlaišanu vidē ir dota piekrišana dažu ģenētiski modificētu produktu pārdošanai: ar Komisijas 1996. gada 3. aprīļa Lēmumu 96/281/EK par tādu ģenētiski modificētu sojas pupu (*Glycine max* L.) pārdošanu, kurām ir palielināta izturība pret herbicīdu glifosātu, ievērojot Padomes Direktīvu 90/220/EEK⁽³⁾, un ar Komisijas 1997. gada 23. janvāra Lēmumu 97/98/EK par tādas ģenētiski modificētas kukurūzas (*Zea mays* L.) pārdošanu, kurai ir kombinēta modifikācija attiecībā uz Bt-endotoksīna gēna radītājam insekticīdajām īpašībām un palielināta izturība pret herbicīdu amonija glufosinātu, ievērojot Padomes Direktīvu 90/220/EEK⁽⁴⁾;

(2) tā kā saskaņā ar Direktīvu 90/220/EEK nebija tādu drošības apsvērumu, ka uz etiķetēm būtu jāmin, vai ģenētiski modificētās sojas pupas (*Glycine max* L.) vai ģenētiski modificētā kukurūza (*Zea mays* L.) ir iegūta ar ģenētiskās modifikācijas paņēmieniem;

(3) tā kā Direktīva 90/220/EEK neattiecas uz dzīvotnespējīgiem produktiem, kas iegūti no ģenētiski modificētiem organismiem (šeit turpmāk "ĢMO");

(4) tā kā dažas dalībvalstis ir veikušas pasākumus attiecībā uz to pārtikas produktu un pārtikas produktu sastāvdaļu marķēšanu, kas ir ražoti no attiecīgajiem produktiem, un

tā kā šādu pasākumu atšķirības var traucēt brīvu šādu pārtikas produktu un pārtikas produktu sastāvdaļu apriti un tādējādi nelabvēlīgi iespaidot iekšējo tirgu, un tā kā Kopienā tādēļ vajag pieņemt vienādus attiecīgo produktu marķēšanas noteikumus;

(5) tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 27. janvāra Regulas (EK) Nr. 258/97⁽⁵⁾ par jaunajiem pārtikas produktiem un jaunajām pārtikas produktu sastāvdaļām 8. pantā noteiktas īpašas papildu marķēšanas prasības, lai nodrošinātu galapatērētājam pienācīgu informāciju, un tā kā šādas īpašas papildu marķēšanas prasības neattiecas uz pārtikas produktiem vai pārtikas produktu sastāvdaļām, kuras Kopienā nozīmīgā daudzumā izmantoja cilvēku uzturā pirms Regulas (EK) Nr. 258/97 stāšanās spēkā un tādēļ tos neuzskata par jauniem produktiem;

(6) tā kā, lai novērstu konkurences traucējumus, marķēšanas noteikumi galapatērētāja informēšanai, kas pamatojas uz tiem pašiem principiem, būtu jāpiemēro pārtikas produktiem un pārtikas produktu sastāvdaļām, kurās ietilpst vai kuras ir iegūtas no ĢMO, kurus pārdeva pirms Regulas (EK) Nr. 258/97 stāšanās spēkā, ievērojot ar Direktīvu 90/220/EEK doto piekrišanu, kā arī pēc tam pārdošanā nonākušajiem pārtikas produktiem un pārtikas produktu sastāvdaļām;

(7) tā kā tādēļ Komisijas 1997. gada 19. septembra Regula (EK) Nr. 1813/97 par obligātu atzīmi, marķējot noteiktus pārtikas produktus, kas ražoti no ģenētiski modificētu organismu daļiņām, kas nav paredzētas Direktīvā 79/112/EEK⁽⁶⁾, noteica vispārīgu iepriekšminēto produktu marķēšanas noteikumus;

(8) tā kā tagad Kopienā ir steidzami jāpieņem sīki izstrādāti noteikumi par to pārtikas produktu marķēšanu, uz kuriem attiecas Regula (EK) Nr. 1813/97;

⁽¹⁾ OV L 33, 8.2.1979., 1. lpp. Direktīva, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/4/EK (OV L 43, 14.2.1997., 21. lpp.).

⁽²⁾ OV L 117, 8.5.1990., 15. lpp. Direktīva, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 97/35/EK (OV L 169, 27.6.1997., 72. lpp.).

⁽³⁾ OV L 107, 30.4.1996., 10. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 31, 1.2.1997., 69. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 43, 14.2.1997., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 257, 20.9.1997., 7. lpp.

- (9) tā kā, īpaši ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 258/97 8. pantu, ir jānodrošina, ka galapatērētājs ir informēts par visām raksturīgām pārtikas pazīmēm un īpašībām tādām kā sastāvs, uzturvērtība vai uztura iedarbība, vai paredzētais pārtikas izmantošanas veids, sakarā ar ko pārtikas produkts vai pārtikas produkta sastāvdaļa vairs nav līdzvērtīga esošajiem pārtikas produktiem vai pārtikas produktu sastāvdaļām; tā kā tādēļ uz pārtikas produktiem un pārtikas produktu sastāvdaļām, kas ražotas no ģenētiski modificētām sojas pupām vai ģenētiski modificētās kukurūzas un kas nav ekvivalentas tradicionālajiem līdziniekiem, būtu jāattiecinā marķēšanas prasības;
- (10) tā kā, ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 258/97 8. pantu, marķēšanas prasības jāpamato ar zinātnisku vērtējumu;
- (11) tā kā ir jāievieš skaidri marķēšanas noteikumi iepriekšminētajiem produktiem, kas ļauj veikt uzticamu un viegli atkārtojamu oficiālu kontroli, un tā kā būtu jāattīsta vienotas zinātniski apstiprinātas pārbaudes metodes;
- (12) tā kā ir arī jānodrošina, lai marķēšanas prasības nav apgrūtināšākas nekā vajadzīgs, bet lai tās ir pietiekami sīki izstrādātas un sniedz patērētājiem vajadzīgo informāciju;
- (13) tā kā šajā stadijā no ģenētiskās modifikācijas radies proteīns vai DNS pārtikas produktos vai produktu sastāvdaļās ir kritērijs, kas vislabāk atbilst iepriekšminētajām prasībām, un tā kā šādu pieeju varētu pārdomāt, ievērojot zinātniskās domas nākotnes attīstību;
- (14) tā kā nevar izslēgt nejašu pārtikas produktu inficēšanos ar DNS vai proteīnu, kas radies no ģenētiskās modifikācijas, un tā kā šādas inficēšanās gadījumā varētu izvairīties no marķēšanas, nosakot DNS un proteīna konstatēšanas sliekšni;
- (15) tā kā steidzami ir jāapsver, paturot prātā jebkuru būtisku zinātnisku ieteikumu, vai var noteikt minimālo ģenētiskās modifikācijas izraisīto DNS vai proteīna sliekšni, un, ja var, tad kādā pakāpē;
- (16) tā kā no ģenētiski modificētām sojas pupām (*Glycine max* L.) vai ģenētiski modificētās kukurūzas (*Zea mays* L.) ražoti pārtikas produkti un pārtikas produktu sastāvdaļas, kurās ir ģenētiskās modifikācijas radīta DNS, nav līdzvērtīgi un tādēļ uz tiem būtu jāattiecinā marķēšanas prasības;
- (17) tā kā ir iespējams, ka secīgās pārstrādes stadijās ģenētiskās modifikācijas radītais proteīns vai DNS ir sagrauts, un tā kā šajā gadījumā pārtikas produkti un pārtikas produktu sastāvdaļas marķēšanas nolūkā būtu jāuzskata par līdzvērtīgām, un tā kā tādēļ uz tiem nebūtu jāattiecinā marķēšanas prasības, un tā kā būtu jā sastāda šādu produktu saraksts;
- (18) tā kā daži pārstrādes paņēmieni var likvidēt DNS, bet ne olbaltumvielas, un tā kā nevar izslēgt iespēju, ka šādi paņēmieni ir izmantoti pārtikā, un tā kā pārtikas produktus un pārtikas produktu sastāvdaļas, kuros nav ģenētiskās modifikācijas radītas DNS, bet kuros ir ģenētiskās modifikācijas radītas olbaltumvielas, nevar uzskatīt par līdzvērtīgiem, un tā kā tādēļ uz tiem ir attiecināmas marķēšanas prasības;
- (19) tā kā vajadzīgajai informācijai ir jābūt sastāvdaļu sarakstā, izņemot produktus, kuriem nav šāda saraksta, un šajā gadījumā tai būtu jābūt uz produkta etiķetes;
- (20) tā kā šī regula neskar uzņēmumu īpašnieku tiesības iekļaut voluntāras prasības par precīzākām ziņām uz savu produktu etiķetēm, kas ir citas, nekā noteikts šajā regulā (piemēram, to, ka pārtikas produkti vai pārtikas produktu sastāvdaļas nav ražotas no ģenētiski modificētām sojas pupām vai kukurūzas, vai to, ka produkti vai produktu sastāvdaļas ir šādas, ja tas nav zinātniski pārbaudāms, bet to var pierādīt ar citiem līdzekļiem), ja šādas prasības ir izteiktas saskaņā ar Direktīvas 79/112/EEK noteikumiem;
- (21) tā kā, ņemot vērā jomu un iedarbību, šīs regulas ieviestie Kopienas pasākumi ir ne tikai vajadzīgi, bet arī būtiski izvirzīto mērķu sasniegšanai, un tā kā šādus mērķus nevar sasniegt, ja dalībvalstis darbojas individuāli;
- (22) tā kā šī regula aizstāj Komisijas Regulu (EK) Nr. 1813/97, kas tādēļ ir jāatceļ;
- (23) tā kā, ievērojot kārtību, kāda noteikta Direktīvas 79/112/EEK 17. pantā, šī teksta projekts tika iesniegts Pastāvīgajai pārtikas produktu komitejai, kas nespēja sniegt atzinumu, un tā kā saskaņā ar to pašu kārtību Komisija iesniedza Padomei priekšlikumu par paredzamajiem pasākumiem,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Šo regulu piemēro pārtikas produktiem un pārtikas produktu sastāvdaļām, kas šādā veidā ir piegādājamas galapatērētājam (šeit turpmāk "īpašie pārtikas produkti") un kas kopumā vai daļēji ir ražoti no:

— ģenētiski modificētām sojas pupām, uz kurām attiecas Lēmums 96/281/EK,

— ģenētiski modificētas kukurūzas, uz kuru attiecas Lēmums 97/98/EK.

2. Šī regula neattiecas uz pārtikas piedevām, pārtikas produktos lietojamajām aromātvielām vai Regulas (EK) Nr. 258/97 2. panta 1. punktā minētajiem pārtikas produktu ražošanā izmantotajiem ekstrahcijas šķīdinātājiem.

2. pants

1. Īpašos pārtikas produktus pakļauj 3. punktā ietvertajām īpašajām marķēšanas prasībām.

2. Tomēr īpašos pārtikas produktus, kuros nav ne ģenētiskās modifikācijas radīto olbaltumvielu, ne DNS, nepakļauj minētajām īpašajām marķēšanas papildprasībām.

To produktu sarakstu, kurus nepakļauj īpašajām marķēšanas papildprasībām, sastāda saskaņā ar kārtību, kāda noteikta Direktīvas 79/112/EEK 17. pantā, ņemot vērā tehnisko attīstību, Pārtikas zinātniskās komitejas atzinumu un citus būtiskus zinātniskos ieteikumus.

3. Īpašās marķēšanas papildprasības ir šādas:

a) ja pārtikas produktā ir vairāk par vienu sastāvdaļu, tad vārdi "ražots no ģenētiski modificētas sojas" vai "ražots no ģenētiski modificētas kukurūzas" attiecīgi ir redzami iekavās tūlīt aiz atbilstošās sastāvdaļas nosaukuma, kā noteikts Direktīvas 79/112/EEK 6. pantā minētajā sastāvdaļu sarakstā. Šos vārdus var ierakstīt arī saredzami izdalītā sastāvdaļu saraksta zemteksta piezīmē, ar zvaigznīti (*) norādot saistību ar

atbilstošo sastāvdaļu. Ja ir jau minēts, ka sastāvdaļa ražota no sojas vai no kukurūzas, tad vārdus "ražots no ģenētiski modificētas" var saīsināt līdz vārdiem "ģenētiski modificēts"; ja saīsināto izteiksmi lieto zemteksta piezīmē, zvaigznītei ir jābūt tieši pie vārda "soja" vai "kukurūza". Ja zemteksta piezīmē lieto abus izteiksmes veidus, tad burtiem ir jābūt vismaz tikpat lieliem kā sastāvdaļu saraksta burtiem;

b) produktiem, kuriem nav sastāvdaļu saraksta, vārdi "ražots no ģenētiski modificētas sojas" vai attiecīgi "ražots no ģenētiski modificētas kukurūzas", ir skaidri salasāmi uz pārtikas produkta etiķetes;

c) ja saskaņā ar Direktīvas 79/112/EEK 6. panta 5. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma noteikumiem sastāvdaļa ir apzīmēta ar kategorijas nosaukumu, tad šādu apzīmējumu papildina ar vārdiem "satur... (*)", kas ražots no ģenētiski modificētas sojas/ģenētiski modificētas kukurūzas;

d) ja kāda sastāvdaļu maisījuma sastāvdaļa ir iegūta no īpašajiem pārtikas produktiem, to atzīmē uz galaprodukta etiķetes, papildinot to ar b) punktā minēto formulējumu.

4. Šis pants neierobežo pārējās Kopienas prasības, kas attiecas uz pārtikas produktu marķēšanu.

3. pants

Ar šo ir atcelta Komisijas Regula (EK) Nr. 1813/97.

4. pants

1. Šīs regulas marķēšanas prasības nepiemēro produktiem, kas ir likumīgi ražoti un marķēti Kopienā vai ir likumīgi ievesti Kopienā un laisti brīvā apgrozībā pirms šīs regulas stāšanās spēkā.

2. Otrā panta piemērošanu produktiem, kas laisti tirgū ar Komisijas Regulai (EK) Nr. 1813/97 atbilstošām etiķetēm attiecībā uz ģenētiski modificēto vielu norādīšanu, var uzsākt sešus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

5. pants

Šī regula stājas spēkā pēc 90 dienām, kad tā ir publicēta Eiropas Kopienas Oficiālajā Vēstnesī.

(*) Sastāvdaļa(-s), kas atbilstīgi ir jāprecizē.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 1998. gada 26. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. CUNNINGHAM
